

Fred Vargas

QUAN SURT  
LA RECLUSA

Traducció d'Anna Torcal i Salvador Company

AMS  
TER  
DAM

# Sis

QUAN VA PICAR SUAUMENT A LA PORTA de l'Adamsberg, en Voisenet va tenir la impressió divertida i desagradable de formar part d'una petita conspiració. La impressió sobtada, també, de ser un imbècil. Interessar-se per aquella aranya, quedar a la nit per parlar-ne amb paraules en clau, tot allò no tenia cap sentit. Encara tenia el cap en l'enfonsament d'en Carvin, en la brillant prestació d'en Danglard, en el descobriment de les claus. Tot allò existia, tot allò justificava el treball i la motivació de tots ells. Però aquella aranya, no.

L'Adamsberg controlava la cocció de la pasta i amb un gest va fer senyal de seure al seu tinent.

—Hi ha un tipus al seu jardí, comissari.

—És el meu veí, el vell Lucio. Sempre està plantat allà al vespre, assegut sota el faig, amb una cervesa. Que Déu el preservi de les aranyes. Quan era petit, va perdre un braç durant la guerra d'Espanya. Però una aranya l'havia picat en aquell braç, i ell repeteix incansablement que el seu braç va marxar abans que acabés de gratar-se la picada. Que, per aquell fet, encara li cou. En va treure un principi que, en la seva opinió, s'aplica a totes les situacions de l'existència: no s'ha de deixar mai abandonada una picada, sempre cal gratar-la fins a la fi, fins a fer-se sang, o corres el risc que et piqui tota la vida.

—No ho entenc gaire bé.

—És igual —va dir l'Adamsberg mentre posava a la taula salsa de tomàquet i formatge—. Tregui dos plats del bufet, ja falta poc. Els coberts són al calaix, els gots a sobre.

—Hi ha vi?

—Una ampolla sota l'aigüera. Serveixi's pasta, es refreda aviat.

—És el que sempre diu la meva mare.

—Ha acabat amb la morena?

—Només em falta extreure'n l'esquelet. Tindrà un aspecte per morir-se.

—Mai millor dit.

L'Adamsberg va destapar l'ampolla, va obrir el pot de salsa de tomàquet i el va examinar durant un moment abans d'oferir-lo al tinent.

—No se sap què hi ha a dins. Quaranta-tres pesticides, petroli, cosmètics, cavall, pintura d'ungles. Ja no sabem què ens cruspim.

—La reclusa tampoc.

—Què vol dir?

En Voisenet va veure que la llum intensa que s'havia encès feia un instant a la mirada de l'Adamsberg no l'havia abandonat. Una mirada tan habitualment fosa que no podies desatendre aquell esclat quan apareixia.

—S'alimenta d'insectes, com els ocells. És a dir, d'insecticides. Això forma part dels grans debats a la xarxa, per explicar les morts.

—Som-hi.

—No ho sé, comandant, si cal parlar-ne. Què tramem amb aquesta reclusa? Què ens importa?

—Faci la pregunta d'una altra manera: què trama la reclusa?

—Pica, i, per desgràcia, va topar amb uns vells. I van morir.

—I per què va topar amb uns vells?

—Crec que va topar amb tothom, però només ens hem adonat dels vells. Com totes les aranyes, la reclusa només efectua una picada blanca. És a dir, que no injecta el seu verí. Pica per avisar, però no té la intenció de malbaratar el seu verí per un home, que no és una presa per a ella. En aquest cas, veiem dos puntets vermells a la pell i això és tot, ningú no en parla. Així que la persona picada ni tan sols sap que s'ha creuat amb una reclusa. Ho veu? Altres vegades, sempre per una qüestió

d'estalvi, no buida més que una de les seves glàndules. Llavors la reacció és feble. Passa el mateix, no se'n parla. Finalment, hi ha persones que tenen una petita reacció. Presenten una petita marca rosada, seguida per una pàpula, un petit edema, i tot això desapareix sol.

—I per tant?

—Per tant —va dir en Voisenet omplint els dos gots—, potser hi ha hagut quinze persones més que han estat picades des de l'inici de la temporada càlida, i que van passar desapercubudes. Tret d'aquells tres homes.

L'Adamsberg va sacsejar el cap.

—Però la reclusa no és agressiva, oi?

—No, s'amaga al fons d'un forat, té por. D'aquí ve el seu nom. S'enclaustra. No exposa una extensa teranyina al racó d'una finestra, com la nostra gran *Tegenaria*.

—Aquella que és molt grossa i negra?

—Sí. Inofensiva, d'altra banda. En comptes d'això, la reclusa només surt prudentment a la nit, per alimentar-se o acoblar-se un cop l'any.

—Així doncs, pica molt poc sovint, oi?

—Només si s'hi veu obligada. Podem tenir recluses a casa durant anys sense que mai les veiem o ens ataquin. Tret que ens creuem sobtadament en el seu tímid trajecte.

—Molt bé. O sigui que és rar. Quantes picades es van comptabilitzar l'any passat?

—Entre cinc i set, durant tota la temporada.

—I ara, ja en tenim tres, en uns vells, en tres setmanes. Sense comptar aquelles altres quinze que van passar desapercubudes, i això que la temporada acaba de començar. Hi ha estadístiques sobre les picades de reclusa?

—Cap. Perquè no importen. No són mortals.

—Ja hi som, Voisenet. Hi va haver víctimes d'edat avançada l'any passat?

—Sí.

—I van morir?

—No.

—I les víctimes joves?

—Tampoc.

—La mateixa reacció en els uns i els altres?

—Pel que n'he llegit, sí.

—Ja ho veu, Voisenet. Hi ha un desequilibri. Ja hi ha tres vells picats, i gairebé tres morts. I això és nou. Em sap greu, no tinc postres, no hi ha fruita.

—La fruita està tan atapeïda de pesticides com les aranyes. I el vi —va afegir el tinent examinant el seu got i després empassant-se'n un glop.

L'Adamsberg va desparar la taula, es va posar la cadira al costat de la xemeneia apagada i s'hi va instal·lar, amb els peus sobre el capfoguer.

—Gairebé tres morts —va repetir en Voisenet—. D'acord, no és habitual. I, precisament, aquest és el debat.

—Com es presenta una reacció a la picada d'una reclusa? Per què mor algú d'això?

—Doncs bé, el seu verí no és neurotòxic, com sí que ho és el de la majoria de les aranyes. És necròtic, és a dir, que descompon la carn al voltant de la picada. La necrosi es pot estendre sobre vint centímetres de llarg i deu d'ample.

—He vist unes quantes fotos de les nafres —va dir l'Adamsberg—. Negres, profundes, repugnants. Com una gangrena.

—És una gangrena. Amb antibiòtics, disminueix i desapareix. De vegades, la necrosi és tan important que cal una cirurgia estètica per restaurar aproximadament l'aspecte anterior del membre. Un any, un tipus va perdre una orella sencera. Au, dissolta.

—Bastant detestable.

—Ah, la meva morena li sembla neta en comparació.

—Sense dubte.

—Encara que la picada pot provocar una infecció important, a causa dels bacteris que porta atrapats entre les dents. I precisament, comissari, aquesta necrosi de la reclusa pot desencadenar una infecció generalitzada, o estendre's a les vísceres, o causar una destrucció dels glòbuls vermells, un atac als ronyons i al fetge. Però és raríssim, collons. I només els passa a nens molt petits o a gent molt anciana, perquè el

sistema immunitari encara no és prou madur o s'ha tornat deficient.

En Voisenet es va aixecar al seu torn, va fer uns passos, va recolzar les mans al respatllet de la seva cadira.

—I això és el que tenim, comissari. Tres homes atacats mortalment, perquè eren vells. I punt. I ja no se'n parla.

—Perquè eren vells i punt —va repetir l'Adamsberg—. Però llavors, de què debaten a la xarxa?

—De tot! Però no es tracta d'una investigació policial, comissari!

—Però de què debaten a la xarxa? —va insistir l'Adamsberg.

—De la causa de les morts. Hi ha dues teories. La d'una mutació, que fa tremolar la xarxa: com que les recluses estan plenes d'insecticides, de merdes que pertorben el seu organisme, el seu verí hauria patit una mutació i s'hauria convertit en mortal.

L'Adamsberg va abandonar la xemeneia per anar a buscar un paquet de cigarrets que el seu fill Zerk havia deixat sobre el bufet. En va treure un, bastant rebregat.

—I l'altra teoria?

—L'escalfament global. La potència del verí s'intensifica amb la calor. Les aranyes més perilloses viuen als països càlids. L'any passat, França va viure un dels seus estius més calorosos. Va passar el mateix amb l'hivern següent, que ja no en té ni el nom. Ja fa una calor anormal des de fa tres setmanes, de manera que la toxicitat del verí hauria augmentat, i potser fins i tot la mida dels animals, i de les seves glàndules.

—No és cap bestiesa.

—Tot i això, comissari, no és assumpte nostre.

—Em caldria saber-ne més. Sobre les víctimes i sobre la reclusa.

—Sobre les víctimes? No ho diu de debò.

—Hi ha alguna cosa que xerrica, Voisenet. Tot això no és normal.

—I el clima? I els pesticides? Li sembla normal que ja no puguem menjar pomes?

—Tampoc. Hi ha algun indret a París amb gent que sàpiga d'insectes?

—Les aranyes no són insectes.

—Ah sí, en Veyrenc ja m'ho ha dit.

—Doncs al Museu d'Història Natural hi ha un laboratori que es dedica a les aranyes. No m'hi arrossegui, comissari.

Després que el tinent se n'anés, l'Adamsberg va tornar a seure, fregant-se el coll per treure'n una lleugera tensió que li tibava el clatell. Havia estat davant de la pantalla d'en Voisenet, davant de la reclusa, quan l'havia sentida per primer cop, acompanyada per una petita incomoditat. Una molèstia tènue, passatgera, que seguia el seu camí quan ell parlava d'ella, i després es dissipava. Ja passaria, ja estava passant. Alguna cosa que li picava, hauria dit en Lucio, segur que sí.